

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ขอโอกาสให้ผมเถอะครับ

เรื่องนี้แม้จะมีกฎหมายให้ออกสลับเนื้อกลับตัวได้ แต่ขอให้ผู้ปกครองดูแลความประพฤติของเด็กและเยาวชนในความดูแลอย่างใกล้ชิดด้วยครับ จะได้ไม่ต้องเป็นผูุ้ทรณในเรื่องนี้

นายหนุ่มมีหนังสือถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ขอให้คัดแยกและลบข้อมูลประวัติอาชญากร เนื่องจากตนเองทำผิดในขณะที่เป็นผู้เยาว์ ซึ่งศาลเยาวชนและครอบครัวมีนบุรีลงโทษจำคุก ๑ ปี แต่ให้รอการลงโทษ ๑ ปี คุมประพฤติ ๑ ปี คดีถึงที่สุดแล้ว นายหนุ่มจึงไม่เป็นอาชญากรที่ สตช. ต้องใช้ทะเบียนประวัติอาชญากรต่อไป กองทะเบียนประวัติอาชญากรมีหนังสือแจ้งว่า คดีของนายหนุ่มอยู่ในหลักเกณฑ์การคัดแยกประวัติ ซึ่งได้คัดแยกแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและรายการประวัติออกจากสารบบเรียบร้อยแล้ว แต่มีระเบียบของตำรวจกำหนดว่า เพื่อประโยชน์ของราชการจึงให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรนำข้อมูลที่คัดแยกแล้วมาตรวจสอบได้ ในกรณีบุคคลที่จะบรรจุเข้ารับราชการหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ แต่ห้ามเปิดเผย เมื่อมีกฎหมายกำหนดไว้เฉพาะ คือยังต้องเก็บไว้ นายหนุ่มจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลเช่นเดียวกับที่ได้ปฏิเสธนายหนุ่มไปแล้ว และเพิ่มเติมว่าได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเคร่งครัด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า กองทะเบียนประวัติอาชญากรปฏิเสธการลบข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่ายังต้องเก็บไว้ใช้ตรวจสอบความประพฤติของบุคคล เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นสิ่งเฉพาะตัวบุคคล จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ จึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นและยกเลิกระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น เมื่อคดีของนายหนุ่มสิ้นสุดแล้ว สำนักงานคุมประพฤติก็มีหนังสือรับรองว่านายหนุ่มปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว การเก็บข้อมูลประวัติการทำผิดของเด็กหรือเยาวชนเป็นหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว มิใช่หน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้ออ้างที่ว่าเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความประพฤติของบุคคล ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายให้อ่านใจไว้ เป็นเพียงระเบียบของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อความสะดวกให้แก่หน่วยงานอื่นนำไปใช้ การเก็บข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงวินิจฉัยให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลบข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาของนายหนุ่มออกจากทะเบียนประวัติการกระทำความผิดที่จัดเก็บไว้

เรื่องนี้คำวินิจฉัยฉบับเต็มมี ๕ หน้าครับ จึงขอให้ท่านได้อ่านคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๓ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๓)

มีเจ้าของหรือเปล่า

เป็นอีกหนึ่งเรื่องหนึ่งที่อยากให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเปลี่ยนมุมมองในเรื่องสิทธิของประชาชน เรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ และเคยได้รับการขอหารือทางโทรศัพท์กรณีแบบนี้ด้วย

นายณัฐมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอ ขอสำเนาทะเบียนทรัพย์สิน พัสตุที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทะเบียนพัสตุครุภัณฑ์ ยานพาหนะ ทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นเพื่อลงตรวจสอบพื้นที่ตามที่มีหนังสือ ร้องเรียนว่าอาคารและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงถนนท้องถิ่น และฝายน้ำล้นมีบางโครงการไม่ได้ขึ้นทะเบียนทรัพย์สิน ให้ถูกต้องตามระเบียบราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอพิจารณาคำขออยู่ ๒ ปี จึงมีหนังสือแจ้ง ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่า การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เกิดประโยชน์สาธารณะ ไม่เป็น ประโยชน์ต่อราชการแต่อย่างใด ซึ่งมีระเบียบอยู่แล้วให้หน่วยงานตรวจสอบภายในของราชการตรวจสอบพัสดุ ประจำปี และรายงานให้หน่วยตรวจสอบภายนอกเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว นายณัฐไม่มีหน้าที่ตรวจสอบตาม กฎหมายจะทำงานของราชการเสียหาย และนายณัฐเป็นคู่กรณีกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอในทางคดี ความด้วย นายณัฐจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ องค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอมีหนังสือส่ง ข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า การที่มีหนังสือปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไปเพราะ เห็นว่า นายณัฐขอข้อมูลข่าวสารโดยมีวัตถุประสงค์ใช้เป็นข้อมูลลงตรวจสอบพื้นที่ตามแหล่งข่าวที่ร้องเรียนว่า อาคารและสิ่งก่อสร้าง รวมถึงถนนท้องถิ่น และฝายน้ำล้น พร้อมด้วยโครงการต่าง ๆ มีบางโครงการยังไม่ได้ขึ้น ทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบ การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและทาง ราชการ ซึ่งในการปฏิบัติราชการก็มีระบบให้มีหน่วยงานตรวจสอบอยู่แล้ว นายณัฐไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายอาจ นำข้อมูลข่าวสารไปบิดเบือนได้ เนื่องจากเป็นคู่กรณีในการฟ้องคดีกับ องค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอ ต่อศาลจังหวัดอุดรธานี แต่อย่างไรก็ตาม นายณัฐสามารถเข้าตรวจสอบได้แต่ไม่อนุญาตให้สำเนาเอกสารทะเบียน ข้อมูลทรัพย์สินของทางราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ทั้งหมด เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด (ตามมาตรา ๑๕) ที่หน่วยงานของรัฐจะปฏิเสธได้ การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว จึงวินิจฉัยให้องค์การ บริหารส่วนตำบลเสอเพลอ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายณัฐโดยให้ข้าราชการธรรมเนียมการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีคำรับรองถูกต้อง

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๕๔/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ขอคุ้มครองทั้งแล้ง ทั้งท่วม

เรื่องนี้ประชาชนอยากติดตามโครงการช่วยเหลือความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติของหน่วยงานของรัฐ จึงขอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนทั้งหมด แต่ผู้ประกอบการไม่อนุญาต จะได้หรือไม่ เชิญอ่านครับ

นายสอดส่อง มีหนังสือถึงอำเภอเวียงสาสินรินทร์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโครงการเพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาเนื่องจากภัยแล้งและอุทกภัย ในจังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑ โครงการ รวมทั้งเอกสารการรับและส่งมอบงานจ้าง และหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าก่อสร้างแต่ละโครงการ แต่อำเภอเวียงสาสินรินทร์ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่เป็นคู่สัญญา ไม่ได้แจ้งว่าจะคัดค้านหรือยินยอมให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๗ แต่อย่างใด จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ได้ นายสอดส่องจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ อำเภอเวียงสาสินรินทร์ มีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธว่า กรณีดังกล่าว นายสอดส่องได้เคยขอคัดสำเนาเอกสารการดำเนินโครงการ และอำเภอเวียงสาสินรินทร์ได้เปิดเผยให้แล้ว ต่อมาก็ไปขออีก ซึ่งอำเภอเวียงสาสินรินทร์ได้มีหนังสือถึงผู้รับจ้างที่เป็นคู่สัญญา (ขอขยายความตรงนี้ครับ น่าจะหมายถึงใช้มาตรา ๑๗ มีหนังสือไปสอบถามผู้ประกอบการเขาว่า มีคนไปขอข้อมูลข่าวสารที่เห็นว่าเกี่ยวกับคุณ คุณจะคัดค้านการเปิดเผยหรือไม่) ซึ่งปรากฏว่าผู้รับจ้างไม่ได้แจ้งว่าให้เปิดเผยหรือไม่ให้เปิดเผย อำเภอเวียงสาสินรินทร์จึงไม่สามารถคัดสำเนาให้นายสอดส่องได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอคือการจัดซื้อจัดจ้างโครงการเพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาเนื่องจากภัยแล้งและอุทกภัย ในจังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑ โครงการ รวมทั้งเอกสารการรับและส่งมอบงานจ้าง และหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าก่อสร้างแต่ละโครงการ เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อโครงการดังกล่าวดำเนินการเสร็จสิ้น จนประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว การเปิดเผยไม่เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาของอำเภอเวียงสาสินรินทร์ ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด (ตามมาตรา ๑๕) ที่จะมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ เห็นว่าข้อมูลข่าวสารนี้เปิดเผยได้ ยกเว้นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เช่น ชื่อนามสกุล หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาหน้าสมุดบัญชีธนาคาร รายการบัญชีธนาคาร สำเนาทะเบียนบ้าน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ลายมือชื่อของคู่สัญญา เนื่องจากนายสอดส่องไม่ได้แสดงเหตุผลที่มีน้ำหนักว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอใช้ปกป้องสิทธิของตนเองอย่างไร ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารที่ขอสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ จึงวินิจฉัยให้อำเภอเวียงสาสินรินทร์ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารโครงการตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายสอดส่อง

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๕๕/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ อ. ๔๔/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

อย่าเพิ่งชุด ชุดก่อน

เรื่องนี้ผู้นำกลุ่มชุมชน ใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น ถึงตอนนั้นจะสายเกินไปและยากต่อการแก้ไข

กลุ่มรักษ์ชุมชน โดยนางสาวทราย มีหนังสือถึงสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร ขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๒ รายการ คือ ๑) เอกสารรายงานผลการสำรวจของบริษัท ถนิตชุด ครั้งที่ ๑ – ๖ และครั้งที่ ๑๒ ๒) เอกสารการยื่นคำขออาชญาบัตรของบริษัท ถนิตชุด พร้อมเอกสารแนบ แต่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า มีข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของบริษัท ถนิตชุด และบริษัทดังกล่าว ขอคัดค้านการให้ข้อมูลตามที่มีผู้ขอ เนื่องจากการเปิดเผยจะทำให้บริษัทเกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อรูปคดีความระหว่างบริษัทกับกลุ่มรักษ์ชุมชน ทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งนางสาวทรายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร มีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปได้ว่า ได้จัดทำสำเนาเอกสารรายงานการสำรวจแร่โปแตชของบริษัท ถนิตชุด ครั้งที่ ๑ – ๖ ให้ตัวแทนกลุ่มรักษ์ชุมชนแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ส่วนเอกสารรายงานการสำรวจแร่โปแตช ครั้งที่ ๑๒ และเอกสารการยื่นคำขออาชญาบัตรของบริษัท ถนิตชุด เป็นข้อมูลเชิงวิชาการ และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ จึงมีหนังสือแจ้งให้บริษัท ถนิตชุด ทราบและบริษัท ถนิตชุด มีหนังสือคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลตามที่กลุ่มรักษ์ชุมชนมีคำขอ เนื่องจากการเปิดเผยเอกสารข้อมูลดังกล่าว จะทำให้บริษัทฯ เกิดความเสียหาย และส่งผลกระทบต่อคดีอาญาและคดีแพ่งที่อยู่ระหว่างดำเนินการสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร จึงมีหนังสือแจ้งให้ตัวแทนกลุ่มรักษ์ชุมชนทราบว่าบริษัท ถนิตชุด คัดค้านการให้ข้อมูลดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสำรวจแร่โปแตชทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่ (ตามมาตรา ๑๕) จะมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ ประกอบกับนางสาวทรายเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกับการทำเหมืองแร่โปแตช ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการทำกิจการดังกล่าว เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง จึงสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน ส่วนเหตุผลข้ออ้างของบริษัท ถนิตชุดว่ากระทบต่อคดีนั้น ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแม้จะเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ ก็ไม่มีผลต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล จึงไม่เข้าเงื่อนไขมาตรา ๑๕ (๒) และไม่ใช่อะไรข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวทราย

ชาวบ้านใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็เอาเอกสารไปพิสูจน์กันเองว่าประชาชนได้รับผลกระทบหรือไม่ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้ครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๗๖/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ ๔๕/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

วิธีจัดการกับหนู

ไม่ใช่เรื่องของน้องสุริยา หรือน้องสิงหาที่อยู่คอนโดตามที่เป็นข่าว แต่เป็นเรื่องของน้องหนูว่าก่อนที่จะส่งน้องหนูออกสู่แผงในตลาด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกระบวนการอย่างไร ผู้ยุทธศาสตร์เรื่องนี้จะพาไปดูครับ

นายไพบูลย์มีหนังสือถึงสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแบบรายงานการตรวจสัตว์ก่อน – หลังการฆ่าสัตว์ (สุกร) ที่พนักงานตรวจโรคสัตว์ประจำโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองพะเยา เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ว่าถูกต้องครบถ้วนเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณสุขชนส่วนรวมและความยุติธรรมในการค้าขายและประโยชน์ของเอกชนว่าถูกต้องเป็นธรรมหรือไม่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยามีหนังสือแจ้งนายไพบูลย์เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยปกปิดชื่อบุคคลหรือฟาร์มที่นำสัตว์ส่งไปโรงฆ่าสัตว์เนื่องจากกระทบสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประมวลกฎหมายอาญา นายไพบูลย์จึงมีหนังสือยุทธศาสตร์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา มีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปได้ว่า ได้จัดส่งแบบรายงานและแบบกรอกข้อมูลการตรวจสัตว์ก่อนและหลังการฆ่า ของเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีรายละเอียดชื่อฟาร์ม เจ้าของสัตว์ ข้อมูลการตรวจ ซึ่งนายไพบูลย์เป็นผู้ประกอบการค้าเนื้อสุกร ไม่ใช่ผู้บริโภค จึงส่งข้อมูลให้ทั้งหมดยกเว้นชื่อฟาร์ม เจ้าของสัตว์ ซึ่งจะละเมิดสิทธิของผู้ค้าเนื้อสุกรรายอื่น เป็นข้อมูลทางการค้า สำนักงานฯ อาจถูกฟ้องได้ ส่วนข้อมูลที่นายไพบูลย์แจ้งว่ามีการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า ๔๕ ตัว แต่ตรวจเนื้อสัตว์เพียง ๑๒ ตัว ในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าพนักงานได้บันทึกการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า แต่ไม่ได้บันทึกการตรวจเนื้อสัตว์หลังฆ่า แต่เมื่อตรวจสอบอีกครั้งพบว่ามีเอกสารหลักฐานตามแบบตรวจสัตว์พบว่าการตรวจก่อนและหลังจำนวน ๔๖ ตัว ส่วนข้อมูลการตรวจหลังการฆ่าสัตว์เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลที่อยู่ในช่องอื่น ๆ และช่องหมายเหตุสรุปว่าเกิดจากการผิดพลาดของโปรแกรมประมวลผลข้อมูลที่อยู่ระหว่างแก้ไข มิใช่ข้อมูลการตรวจสัตว์หลังการฆ่าสัตว์ที่แท้จริง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแบบรายงานการตรวจสัตว์ก่อน – หลังการฆ่าสัตว์ (สุกร) เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด (ตามมาตรา ๑๕) ที่จะมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ เห็นว่าข้อมูลข่าวสารนี้เปิดเผยได้ โดยให้หน่วยงานปกปิดข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล คือ ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยปกปิดข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลดังกล่าวแล้ว พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายไพบูลย์

เรื่องนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค ๒ เรื่องคือ การใช้สิทธิตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ และการตรวจสอบความปลอดภัยของเนื้อสุกรก่อนวางตลาด มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หากไปได้ครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๗๘/๒๕๖๓)